

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

Υπό Όλγας ΠΑΠΑΔΑΚΗ
Επικ. Καθηγ. Π.Π.Κ.Π.Ε.

Υπό Ιωάν. ΨΥΧΑΡΗ
Δρος, Εντ. Διδ.Μ.Π.Σπ. Τ.Α.Π.Α.

1. ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι δημόσιες επενδύσεις και τα κίνητρα είναι ακόμη και σήμερα δύο από τα παραδοσιακά ισχυρά μέσα για την άσκηση περιφερειακής πολιτικής. Το καθένα από αυτά συγκροτεί ένα ιδιαίτερο ερευνητικό αντικείμενο στο χώρο της περιφερειακής επιστήμης.

Οι περισσότερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρησιμοποιούν σε μεγάλη ποικιλία μέτρα περιφερειακής πολιτικής (Vanhove N. - Klaassen L., 1987 και D. Yuill κ.α., 1994). Κυρίαρχη θέση έχουν τα οικονομικά κίνητρα για τις επιχειρήσεις. Τα κίνητρα αυτά είναι επιδότηση κεφαλαίου, επιδότηση επιτοκίου, αφορολόγητες εκπτώσεις και αυξημένες αποσβέσεις. Κατά τη δεκαετία του '80 αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες δίνουν έμφαση σε κίνητρα που σχετίζονται με τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας.

Στην Ελλάδα, χώρα με έντονες περιφερειακές ανισότητες, τα κίνητρα περιφερειακής ανάπτυξης έχουν μία παράδοση αρκετών χρόνων (Αθανασόπουλος Κ. 1993, Κόνσολας Ν. 1983).

Κατά τη δεκαετία του '80 οι νόμοι 1161/81 και 1262/82 δημιούργησαν το πλαίσιο κινήτρων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη (Αθανασόπουλος Κ. 1983). Οι νόμοι αυτοί αποσκοπούσαν στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής αποκέντρωσης δραστηριοτήτων μέσω της ορθολογικότερης κατανομής τους στο χώρο. Αλλά εκτός από αυτή τη βασική επιδίωξη στόχευαν στην καλύτερη αξιο-

ποίηση των οικονομικών πόρων και την αύξηση της παραγωγικότητας. Έτσι τα κίνητρα δίνονται μόνο σε επιχειρήσεις που θεωρούνται παραγωγικές.

Ο αναπτυξιακός νόμος που διέπει το καθεστώς επενδύσεων στην Ελλάδα σήμερα είναι ο 1892/90 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τον 2234/94. Με αυτόν τα κίνητρα κλιμακώνονται σε 4 περιοχές κινήτρων (Β,Γ,Δ και Θράκη), ενώ εισάγεται για πρώτη φορά η ενίσχυση της ίδρυσης ελληνικών επιχειρήσεων στις γειτονικές βαλκανικές χώρες. Τα είδη των κινήτρων που παρέχονται είναι:

I. *Επιχορηγήσεις*, δηλαδή δωρεάν κεφαλαιακή ενίσχυση εκ μέρους του δημοσίου υπό την προϋπόθεση, ότι η επένδυση δεν έχει επιχορηγηθεί από άλλη πηγή. Προϋπόθεση επιχορήγησης αποτελεί το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής η οποία διαφοροποιείται μεταξύ των περιοχών. Επίσης, διαφοροποιείται μεταξύ περιφερειών το ποσοστό επιχορήγησης επί του συνολικού ύψους της παραγωγικής επένδυσης. Είναι ευνόητο, ότι οι παραμεθόριες, οι νησιωτικές περιοχές και η Θράκη έχουν το ανώτατο ποσοστό επιχορήγησης. Ειδικές ρυθμίσεις επίσης προβλέπονται για ορισμένες επενδύσεις. Πρόκειται για επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος, ενεργειακού χαρακτήρα, εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής έρευνας, παραγωγή νέων προϊόντων και παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, για επενδύσεις ιδρυμάτων και εργαστηρίων ταχύρρυθμης αναπροσαρμογής για την απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες και, τέλος, για επενδύσεις των επιχειρήσεων ανάπτυξης τεχνολογιών και λογισμικού.

II. *Επιδότηση επιτοκίου*. Στις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς των επιχορηγήσεων του νόμου παρέχεται επιδότηση του επιτοκίου των τραπεζικών δανείων. Το ποσοστό της επιδότησης είναι ίσο προς το ποσοστό επιχορήγησης που εγκρίθηκε και παρέχεται για τα τρία πρώτα χρόνια εξυπηρέτησης του δανείου. Για τη Θράκη η επιδότηση επιτοκίου παρέχεται για όλη τη χρονική διάρκεια του δανείου.

III. *Αφορολόγητες εκπτώσεις*. Πρόκειται για εκπτώσεις από τα υποκείμενα σε φόρο καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων εφόσον πραγματοποιούν νέες παραγωγικές επενδύσεις. Τα ποσοστά διαφοροποιούνται μεταξύ των περιφερειών. Στην περιοχή Α δεν ισχύει το κίνητρο, ενώ στη Θράκη φτάνει μέχρι και το 100%.

IV. *Αυξημένες αποσβέσεις*. Οι συντελεστές των τακτικών αποσβέσεων των παγίων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων αυξάνονται ανάλογα με τις περιοχές όπου εγκαθίστανται και με τις βάρδιες εργασίας. Η ισχύς του κινήτρου σταμάτησε στο τέλος του 1994.

Η ισχύουσα νομοθεσία κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην περιφέρεια Θράκης αλλά και στις λοιπές παραμεθόριες περιοχές (Δ' ζώνη). Σε ό,τι αφορά στους κλάδους που κυρίως ενισχύει είναι οι κλάδοι που χρησιμοποιούν υψηλή τεχνολογία ή υποκαθιστούν τη χρήση υγρών καυσίμων με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η επιτυχία ενός νόμου αυτής της μορφής εξαρτάται από την ένταση των κινήτρων, αλλά και από το γενικότερο "οικονομικό περιβάλλον", που ο νόμος καλείται να στηρίξει ή να μεταβάλλει. Στη συνέχεια θα περιγραφούν τα κυριότερα χαρακτηριστικά του από την εφαρμογή του μέχρι σήμερα και θα επιχειρηθεί μία πρώτη αξιολόγησή του.

2. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ανάλυση που ακολουθεί βασίζεται σε στοιχεία που συγκεντρώνει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (Υ.ΠΕ.ΘΟ., 1996) και αφορούν τα σχέδια επένδυσης που έχουν υποβληθεί και έχουν ενταχθεί ήδη για υποστήριξη από τον αναπτυξιακό νόμο 1892/90 και 2234/94. Πριν προχωρήσουμε είναι απαραίτητο να γίνουν ορισμένες διευκρινήσεις που θα βοηθήσουν στην ακριβέστερη ανάλυση των αποτελεσμάτων.

1. Τα στοιχεία που αναλύονται αφορούν τις εντάξεις επενδυτικών σχεδίων στον αναπτυξιακό νόμο. Από την εμπειρία κατά την εφαρμογή αντίστοιχων νόμων έχει παρατηρηθεί ότι μεγάλο μέρος των επενδύσεων που εντάσσονται στον αναπτυξιακό νόμο δεν ολοκληρώνονται ποτέ (Δεληθέου Β. 1996). Οι λόγοι αυτής της απόκλισης δεν θα σχολιαστούν στο πλαίσιο αυτού του άρθρου. Η επισήμανση αυτή γίνεται για να διευκρινισθεί ότι τα στοιχεία που αναλύονται παρακάτω αποκαλύπτουν *μόνο τις τάσεις* που παρατηρούνται σήμερα σχετικά με την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στον αναπτυξιακό νόμο και δεν μπορούμε να εκλάβουμε όλα αυτά τα σχέδια επενδύσεων σαν επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην Ελληνική οικονομία σήμερα.

2. Η ανάλυση των επενδυτικών σχεδίων στην ελληνική επικράτεια γίνεται με αναφορά στις δεκατρείς (13) διοικητικές και αναπτυξιακές Περιφέρειες οι οποίες δεν ταυτίζονται με τις περιοχές κινήτρων (Β,Γ,Δ και Θράκη). Άρα, εκείνο που μελετάμε κυρίως είναι οι ενδεχόμενες επιπτώσεις του νόμου στην ανάπτυξη των περιφερειών της Ελλάδας και όχι η ανταπόκριση των επενδυτών στις διάφορες περιοχές κινήτρων, παρότι και αυτό θα σχολιάζεται όπου είναι δυνατόν να γίνει.

3. Όπως έχει αναφερθεί ήδη ο ισχύων αναπτυξιακός νόμος επιχορηγεί επενδύσεις ελληνικών επιχειρήσεων στην Αλβανία και σε άλλες Βαλκανικές χώρες. Αυτό το εντελώς καινούργιο στοιχείο στην παροχή επενδυτικών κινήτρων αποτελεί ένα αναπόσπαστο μέρος της πολιτικής κινήτρων και παρουσιάζονται εδώ τα πρώτα του αποτελέσματα.

Συνοψίζοντας, θα λέγαμε ότι στην ανάλυση που ακολουθεί γίνεται μιά πρώτη καταγραφή των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο, διερευνάται η χωρική τους κατανομή σε επίπεδο Περιφέρειας καθώς επίσης η κλαδική τους σύνθεση συνολικά και κατά Περιφέρεια, ενώ διερευνώνται και τα χαρακτηριστικά των επενδύσεων που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο και αφορούν τις επενδύσεις στην Βαλκανική. Τέλος, συσχετίζεται η χωρική τους κατανομή με την μεταβολή του προϊόντος κατά περιφέρεια (Ε.Σ.Υ.Ε. 1988, Κόνσολας Ν., 1993).

3. ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Τα πρώτα βασικά στοιχεία που αφορούν τις επενδύσεις που έχουν ήδη υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο παρουσιάζονται στον Πίνακα 1. Σύμφωνα με αυτά από την ισχύ του νόμου (1990) μέχρι σήμερα έχουν υπαχθεί για χρηματοδότηση 3.823 επενδύσεις, συνολικού ύψους 927.833 εκ. δρχ. Εφόσον ολοκληρωθούν οι επενδύσεις αυτές αναμένεται να δημιουργήσουν 45.266 νέες θέσεις εργασίας. Δεδομένου ότι αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είναι 401,5 χιλ. άνεργοι (Bank of Greece, 1995) η συμβολή αυτών των επενδύσεων στην απασχόληση είναι της τάξης του 11,27% περίπου.

1. Η μέση επένδυση (Mean) δημιουργεί 11.84 θέσεις εργασίας. Όμως η στατιστική ανάλυση δείχνει μεγάλη τυπική απόκλιση (Std. Deviation) (37,46) που σημαίνει, ότι αυτός ο μέσος όρος είναι επηρεασμένος πολύ από τις ακραίες τιμές, δηλαδή ότι ένας μικρός αριθμός επενδυτικών σχεδίων δημιουργεί πολλές νέες θέσεις απασχόλησης και αντίστροφα, ο μεγαλύτερος αριθμός επενδυτικών σχεδίων δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας πολύ κατώτερες από τον μέσο όρο. Για να παραστήσουμε πιο σωστά την πραγματικότητα παρατηρήσαμε την τιμή που έχει η μέση θέση (median). Για να βρεθεί αυτή η τιμή δημιουργήσαμε μία αύξουσα ταξινόμηση των επενδυτικών σχεδίων με βάση τον αριθμό των θέσεων εργασίας, που δημιουργούν. Η μέση θέση είναι 3 και σημαίνει, ότι από τα 3.823 επενδυτικά σχέδια τα μισά δημιουργούν λιγότερες από 3 νέες θέσεις εργασίας και τα υπόλοιπα μισά περισσότερες από 3 νέες θέσεις εργασίας.

Επομένως, ενώ στατιστικά η μέση επένδυση φαίνεται να δημιουργεί 11,84 νέες θέσεις εργασίας, επειδή η τυπική απόκλιση είναι υψηλή, που σημαίνει, ότι έχουμε σημαντική επιρροή της μέσης τιμής από ακραίες τιμές, η πραγματικότητα βρίσκεται πιο κοντά στο αποτέλεσμα που δίνει η μέση θέση, που δείχνει, ότι η κάθε επένδυση δημιουργεί 3 νέες θέσεις εργασίας. Άλλωστε, σε αυτό το συμπέρασμα καταλήξαμε και κατά τον υπολογισμό του μέσου όρου, όταν αφαιρέσαμε το 20% των ακραίων τιμών, ώστε να μην επηρεάζεται ο μέσος όρος από αυτές τις ακραίες τιμές. Επομένως διαπιστώνεται, ότι πέρα από το γεγονός, ότι η συμβολή αυτών των επενδύσεων στην απασχόληση δεν είναι υψηλή, αναπαράγεται το πρότυπο των πολύ μικρών επιχειρήσεων που χαρακτηρίζει γενικότερα την ελληνική οικονομία, όπου το 84,73% των επιχειρήσεων απασχολούν από 0-4 εργαζόμενους (Fetsi A., 1994).

2. Αντίστοιχα συμπεράσματα υπάρχουν και για το ύψος των επενδύσεων. Παρατηρείται, ότι το μέσο ύψος της επένδυσης είναι 242,7 εκ. δρχ., όμως ούτε αυτό είναι αντιπροσωπευτικό του ύψους της κάθε επένδυσης αφού αυτός ο μέσος όρος επηρεάζεται επίσης από τις ακραίες τιμές. Αυτό συνάγεται από το γεγονός, ότι τόσο η τυπική απόκλιση, όσο και η μέση θέση (898,54 και 82,72 αντίστοιχα) απέχουν σημαντικά από το μέσο όρο (242,70). Η μέση θέση, αντίστοιχα με ότι σχολιάστηκε προηγουμένως, αντιπροσωπεύει τη θέση μίας επιχείρησης σε μία αύξουσα ταξινόμηση του μεγέθους που μελετάμε, η οποία διαιρεί το πλήθος των παρατηρήσεων στη μέση. Στην προκειμένη περίπτωση το 82,72 εκ. δρχ. αντιπροσωπεύει την επένδυση με τη μέση θέση, δηλαδή, ότι πάνω από αυτή την τιμή βρίσκονται τα μισά επενδυτικά σχέδια και κάτω από αυτή τα άλλα μισά.

Επομένως, δεδομένης της μειωμένης σημασίας της μέσης τιμής, λόγω της σημαντικής επιρροής που ασκούν σε αυτήν οι ακραίες τιμές, η μέση θέση δίνει πιο καλή εικόνα της πραγματικότητας των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στον αναπτυξιακό νόμο. Αυτά τα σχέδια έχουν ύψος επένδυσης που βρίσκεται γύρω στο 82,72 εκ. δρχ.

3. Αντίστοιχη μεθοδολογία με τις προαναφερόμενες εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό της επιχορήγησης. Η μέση επιχορήγηση είναι 90,88 εκ. δρχ., αλλά λόγω της

μεγάλης απόστασης από την τυπική απόκλιση και τη μέση θέση (335,94 και 25,59 αντίστοιχα), δεν είναι αντιπροσωπευτική της πραγματικότητας. Σε αυτή την περίπτωση πάλι η μέση θέση που δείχνει ύψος επιχορήγησης 25,59 εκ. δρχ. είναι πιο αντιπροσωπευτική της πραγματικότητας, που αφορά την επιχορήγηση των επιχειρήσεων.

4. Με αυτό το σκεπτικό προσδιορίζονται και άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία που αφορούν τις επενδύσεις, όπως η ίδια συμμετοχή του ιδιώτη, το επιδοτούμενο δάνειο, το μη επιδοτούμενο δάνειο κ.λπ., και συνάγονται από τον πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ 1892/1990

(Τα χρηματικά ποσά είναι σε εκ. δρχ.)

	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΔΑΝΕΙΟ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟ	ΔΑΝΕΙΟ ΜΗ ΕΠΙΔΟΤ.
Mean	242.7	11.84	90.88	95.40	54.72	1.18
N	3823	3823	3823	3823	3823	3823
Std. Deviation	898.54	37.46	335.94	353.48	233.43	29.71
Median	82.72	3.00	25.59	36.54	11.60	0.00
Sum	927833	45266	347448	364716	209189	4517

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

Με όσα προηγήθηκαν διαμορφώνεται η εικόνα που έχουν οι επενδύσεις που εντάσσονται στον αναπτυξιακό νόμο. Με αυτή τη βάση η αντιπροσωπευτική επένδυση είναι συνολικού ύψους 82,72 εκ.δρχ., αποδίδει 3 νέες θέσεις εργασίας, η δωρεάν κρατική επιχορήγηση καλύπτει τα 25,59 εκ. δρχ., η ίδια συμμετοχή τα 36,54 εκ. δρχ. και το επιδοτούμενο δάνειο τα 11,60 εκ. δρχ.. Επομένως, το μέσο κόστος ανά θέση εργασίας είναι 27,57 εκ. δρχ. και καλύπτεται κατά 30,9% (8,5 εκ. δρχ.) από τη δωρεάν κρατική επιχορήγηση, κατά 44,17% (12,17 εκ.δρχ) από την ίδια συμμετοχή ιδιωτικού κεφαλαίου και κατά 14,02% (3,86 εκ. δρχ.) από επιδοτούμενο δάνειο.

Αντίστοιχα, το ύψος της μέσης επένδυσης είναι 242,70 εκ.δρχ. και δημιουργεί 11,84 νέες θέσεις εργασίας, η δωρεάν επιχορήγηση καλύπτει τα 90,88 εκ. δρχ., η ίδια συμμετοχή του ιδιωτικού κεφαλαίου τα 95,40 εκ. δρχ. και το επιδοτούμενο δάνειο τα 54,72 εκ. δρχ.. Επομένως, το μέσο κόστος της μέσης επένδυσης ανά θέση εργασίας είναι 20,49 εκ. δρχ. και καλύπτεται κατά 37,44% (7,6 εκ. δρχ.) από την δωρεάν κρατική επιχορήγηση, κατά 39,30% (8,05 εκ. δρχ.) καλύπτεται από τη συμμετοχή του επενδυτή, κατά 22,54% (4,6 εκ. δρχ.) καλύπτεται από επιδοτούμενο δάνειο και κατά 0,48% (0,09 εκ. δρχ.) καλύπτεται από δάνειο μη επιδοτούμενο από το κράτος. Επομένως, διαπιστώνεται, ότι αν αθροίσουμε την επιχορήγηση (37,44%) και την επιδότηση επιτοκίου, η συμμετοχή του κράτους στην διενέργεια επενδύσεων που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο ξεπερνάει σίγουρα το 40% του κόστους της επένδυσης και φτάνει

ίσως μέχρι το 50%, ανάλογα με το είδος της επένδυσης και τον τόπο εγκατάστασής της.

Τα μεγέθη που σχολιάζονται σε αυτή την πρώτη ενότητα αφορούν το σύνολο των επενδύσεων σε εθνικό επίπεδο. Στη συνέχεια θα ανιχνεύσουμε και άλλα πιο ειδικότερα χαρακτηριστικά. Συγκεκριμένα, θα εξετάσουμε την κλαδική σύνθεση των επενδυτικών σχεδίων και τη χωρική τους κατανομή. Σε αυτές τις εξειδικεύσεις τα χαρακτηριστικά των επενδύσεων που έχουν σκιαγραφηθεί μέχρι τώρα θα εμπλουτιστούν ακόμη περισσότερο, ενώ θα εξεταστεί η ισχύς τους σε χωρική κλίμακα.

4. Η ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η επόμενη παράμετρος που θα μας απασχολήσει αναφέρεται στην κλαδική σύνθεση των επενδύσεων. Η κωδικοποίηση των κλάδων γίνεται με βάση την στατιστική ταξινόμηση της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος.

α. Περιγραφή των γενικών χαρακτηριστικών

Σε πρώτο στάδιο θα γίνει αναφορά σε κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επενδύσεων που υπάγονται στον αναπτυξιακό νόμο. Ειδικότερα θα διερευνηθεί η κατανομή των επενδύσεων κατά κλάδο ως προς τις μεταβλητές που αφορούν τον αριθμό των επενδύσεων, το συνολικό και μέσο ύψος, καθώς και τα χαρακτηριστικά που έχει η επένδυση που βρίσκεται στη μέση θέση, με βάση μία αύξουσα κατάταξη του μεγέθους που μελετάμε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΤΑ ΚΛΑΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣ.		ΜΕΣΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ		MEDIAN ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	
Γεωργία, δάση, αλιεία	395	10.3	40.453	4.35	102.41	-140.29	47.90	-34.82
Ορυχεία, μεταλλεία	1.272	33.2	339.206	36.55	266.67	+23.97	79.75	-2.97
Βιομηχανία	1.118	29.2	302.759	32.63	270.80	+28.10	77.75	-4.97
Βιοτεχνία	212	5.5	45.802	4.94	216.05	-26.65	84.38	1.66
Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό	25	0,6	32.065	3,45	1282,59	+1039,89	275,00	192,28
Κατασκευές	585	15.3	133.895	14.43	228,88	-13,82	122,52	39,80
Εμπόριο	40	1,1	7.044	0,76	176,11	-66,59	145,30	62,58
Μεταφορές, επικοινωνίες	58	1,5	6.637	0,73	114,43	-128,27	68,62	-14,10
Τράπεζες, ασφάλειες	1	0,0	180	0,02	180,00	-62,70	-	-
Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, δημόσιας διοίκησης και άλλες υπηρεσίες	117	3,0	19.791	2,14	169,15	-73,55	86,31	3,59
ΣΥΝΟΛΟ	3.823	100,00	927.833	100,00	242,70	0	82,72	0

(πίνακας 2, συνέχεια)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ		ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		ΔΑΝΕΙΟ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟ	
	ΜΕΣΕΣ	MEDIAN	ΜΕΣΗ	MEDIAN	ΜΕΣΗ	MEDIAN	ΜΕΣΗ	MEDIAN
Γεωργία, δάση, αλιεία	5,09	0,00	42,64	16,77	34,87	14,80	24,31	12,40
Ορυχεία, μεταλλεία	15,65	4,00	105,37	26,00	98,05	34,10	61,35	10,23
Βιομηχανία	10,51	3,00	104,99	23,78	100,72	33,79	62,64	11,55
Βιοτεχνία	12,56	4,00	87,62	29,22	76,09	34,80	49,96	16,22
Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό	9,88	3,00	486,84	74,14	530,95	111,21	264,72	49,00
Κατασκευές	11,38	5,00	64,25	33,42	115,97	66,35	48,46	12,30
Εμπόριο	7,38	7,00	44,95	37,50	101,71	87,15	21,56	0,00
Μεταφορές, επικοινωνίες	9,26	4,00	45,08	27,49	55,26	28,49	13,37	6,25
Τράπεζες, ασφάλειες	40,00	-	72,00	-	72,00	-	36,00	-
Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, δημόσιας διοίκησης και άλλες υπηρεσίες	9,91	2,00	54,44	25,88	77,14	38,00	36,65	4,16
ΣΥΝΟΛΟ	11,84	3,00	90,88	25,59	95,40	36,54	54,72	11,60

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

Από τον πίνακα αυτό παρατηρείται, ότι η μεγαλύτερη συγκέντρωση επενδυτικών σχεδίων αφορά στον κλάδο των μεταλλείων-ορυχείων (33,2% των επενδυτικών σχεδίων). Οι κλάδοι της μεταποίησης συγκεντρώνουν το 34,7% (βιομηχανία 29,2% και βιοτεχνία 5,5%) και ακολουθούν ο κλάδος των κατασκευών (15,3%) και του πρωτογενούς τομέα (10,3%). Αντίστοιχη είναι και η συμμετοχή των κλάδων στη διαμόρφωση του συνολικού ύψους των επενδύσεων, εκτός από τον πρωτογενή τομέα, που ενώ έχει το 10,3% των επενδυτικών σχεδίων, έχει το 4,35% του ύψους επένδυσης. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός, ότι το μέσο ύψος επένδυσης στον πρωτογενή τομέα είναι κάτω του μέσου όρου, ενώ αντίθετα είναι θετικό για την βιομηχανία και τα ορυχεία - λατομεία.

Ο μέσος αριθμός νέων θέσεων εργασίας είναι μεγαλύτερος στη μεταποίηση και στα ορυχεία, από ότι στον πρωτογενή τομέα και στις υπηρεσίες.

Αυτοί όμως είναι και οι κλάδοι στους οποίους συγκεντρώνονται τα περισσότερα επενδυτικά σχέδια και που έχουν την μεγαλύτερη επιχορήγηση, η οποία πέρα από το ότι είναι μεγαλύτερη από τη μέση επιχορήγηση είναι μεγαλύτερη και από την μέση ίδια συμμετοχή, ενώ έχουν και τη μεγαλύτερη μέση συμμετοχή σε δάνεια επιδοτούμενα.

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

1. Σχέδια Επενδύσεων

Όπως αναφέρθηκε ήδη τα σχέδια επενδύσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση από τον αναπτυξιακό νόμο, από την έναρξή του μέχρι σήμερα, είναι 3.832. Από αυτά τα 94, δηλαδή ποσοστό 2,45% αφορά στη χρηματοδότηση επενδύσεων στην Αλβανία. Τα υπόλοιπα κατανέμονται στις 13 Περιφέρειες της ελληνικής επικράτειας όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 3.1. Η στατιστική ανάλυση δείχνει ότι υπάρχουν σημαντικές χωρικές διαφοροποιήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	ΣΥΝΟΛΟ
Αττικής	10	26	172	46	3	36	18	30	1	47	389
Κεντρικής Ελλ.	72	87	107	18	3	17	1	0	0	1	306
Πελοποννήσου	32	79	65	12	0	28	1	1	0	6	224
Δυτικής Ελλάδος	33	106	63	9	2	25	2	1	0	3	244
Ιονίων Νήσων	8	35	19	5	1	36	0	0	0	0	104
Ηπείρου	65	44	38	5	0	29	0	1	0	5	187
Νοτίου Αιγαίου	7	48	33	6	4	149	2	2	0	2	253
Κρήτης	12	65	71	7	7	86	3	4	0	6	261
Θεσσαλίας	48	53	41	5	2	42	2	2	0	10	205
Κεντρ. Μακεδον.	41	253	195	50	2	51	6	9	0	18	625
Δυτ. Μακεδονίας	4	65	51	2	0	6	1	2	0	4	135
Αν. Μακ. -Θράκη	53	291	202	41	0	20	2	6	0	14	629
Βορείου Αιγαίου	2	54	44	4	1	60	1	0	0	1	167
Βαλκ.-Αλβανία	8	66	17	2	0	0	1	0	0	0	94
ΣΥΝΟΛΟ	395	1272	1118	212	25	585	40	58	1	117	3832

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

Μία εκτενέστερη ανάλυση της χωρικής συγκέντρωσης των επενδυτικών σχεδίων παρέχεται από τον πίνακα 3.2. Παρατηρούμε, ότι η μεγαλύτερη συγκέντρωση επεν-

δυτικών σχεδίων αφορά τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (16,41%) και Κεντρικής Μακεδονίας (16,31%) και ακολουθεί η Αττική (10,15%). Ειδικότερα για τις δύο πρώτες επισημαίνεται η μεγαλύτερη των κλάδων των ορυχείων-μεταλλείων και της μεταποίησης.

Αντίθετα, η Δυτική Μακεδονία, η Ήπειρος και η Πελοπόννησος και η Θεσσαλία υπολοίπονται σημαντικά ως προς τον αριθμό των επενδυτικών σχεδίων, με μεγαλύτερη συγκέντρωση στον πρωτογενή τομέα, ενώ οι νησιωτικές Περιφέρειες, που υπολοίπονται επίσης σημαντικά, εμφανίζουν επενδυτικά σχέδια στις κατασκευές, που αφορούν κυρίως επενδύσεις στον τουρισμό. Μία σοβαρή θέση σε αυτή την κατάταξη έχει η Περιφέρεια Κεντρικής Ελλάδας η οποία εμφανίζει σοβαρή συμμετοχή σε όλους τους κλάδους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	ΣΥΝΟΛΟ
Αττικής	2.53	2.04	15.38	21.70	12.00	6.15	45.00	51.72	100.00	40.17	10.15
Κεντρικής Ελλ.	18.23	6.84	9.57	8.49	12.00	2.91	2.50	0.00	0.00	0.85	7.99
Πελοποννήσου	8.10	6.21	5.81	5.66	0.00	4.79	2.50	1.72	0.00	5.13	5.85
Δυτικής Ελλάδος	8.35	8.33	5.64	4.25	8.00	4.27	5.00	1.72	0.00	2.56	6.37
Ιονίων Νήσων	2.03	2.75	1.70	2.36	4.00	6.15	0.00	0.00	0.00	0.00	2.71
Ηπείρου	16.46	3.46	3.40	2.36	0.00	4.96	0.00	1.72	0.00	4.27	4.88
Νοτίου Αιγαίου	1.77	3.77	2.95	2.83	16.00	25.47	5.00	3.45	0.00	1.71	6.60
Κρήτης	3.04	5.11	6.35	3.30	28.00	14.70	7.50	6.90	0.00	5.13	6.81
Θεσσαλίας	12.15	4.17	3.67	2.36	8.00	7.18	5.00	3.45	0.00	8.55	5.35
Κεντρ. Μακεδον.	10.38	19.89	17.44	23.58	8.00	8.72	15.00	15.52	0.00	15.38	16.31
Δυτ. Μακεδονίας	1.01	5.11	4.56	0.94	0.00	1.03	2.50	3.45	0.00	3.42	3.52
Αν. Μακ.-Θράκη	13.42	22.88	18.07	19.34	0.00	3.42	5.00	10.34	0.00	11.97	16.41
Βορείου Αιγαίου	0.51	4.25	3.94	1.89	4.00	10.26	2.50	0.00	0.00	0.85	4.36
Βαλκ.-Αλβανία	2.03	5.19	1.52	0.94	0.00	0.00	2.50	0.00	0.00	0.00	2.45
ΣΥΝΟΛΟ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	ΣΥΝΟΛΟ
Αττικής	2.57	6.68	44.22	11.83	0.77	9.25	4.63	7.71	0.26	12.08	100.00
Κεντρικής Ελλ.	23.53	28.43	34.97	5.88	0.98	5.56	0.33	0.00	0.00	0.33	100.00
Πελοποννήσου	14.29	35.27	29.02	5.36	0.00	12.50	0.45	0.45	0.00	2.68	100.00
Δυτικής Ελλάδος	13.52	43.44	25.82	3.69	0.82	10.25	0.82	0.41	0.00	1.23	100.00
Ιονίων Νήσων	7.69	33.65	18.27	4.81	0.96	34.62	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
Ηπείρου	34.76	23.53	20.32	2.67	0.00	15.51	0.00	0.53	0.00	2.67	100.00
Νοτίου Αιγαίου	2.77	18.97	13.04	2.37	1.58	58.89	0.79	0.79	0.00	0.79	100.00
Κρήτης	4.60	24.90	27.20	2.68	2.68	32.95	1.15	1.53	0.00	2.30	100.00
Θεσσαλίας	23.41	25.85	20.00	2.44	0.98	20.49	0.98	0.98	0.00	4.88	100.00
Κεντρ. Μακεδον.	6.56	40.48	31.20	8.00	0.32	8.16	0.96	1.44	0.00	2.88	100.00
Δυτ. Μακεδονίας	2.96	48.15	37.78	1.48	0.00	4.44	0.74	1.48	0.00	2.96	100.00
Αν. Μακ. -Θράκη	8.43	46.26	32.11	6.52	0.00	3.18	0.32	0.95	0.00	2.23	100.00
Βορείου Αιγαίου	1.20	32.34	26.35	2.40	0.60	35.93	0.60	0.00	0.00	0.60	100.00
Βαλκ.-Αλβανία	8.51	70.21	18.09	2.13	0.00	0.00	1.06	0.00	0.00	0.00	100.00
ΣΥΝΟΛΟ	10.31	33.19	29.18	5.53	0.65	15.27	1.04	1.51	0.03	3.05	100.00

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

Από τον πίνακα 3.3. φαίνεται η ειδίκευση κάθε Περιφέρειας. Η Ήπειρος και η Θεσσαλία συγκεντρώνουν τις περισσότερες επενδύσεις στον πρωτογενή τομέα, η Πελοπόννησος, η Δυτική Ελλάδα και όλες οι Περιφέρειες της Μακεδονίας και η Θράκη συγκεντρώνουν επενδύσεις στον δευτερογενή τομέα, ενώ οι νησιωτικές (Ιόνια νησιά, Νότιο Αιγαίο, Βόρειο Αιγαίο, Κρήτη) στην δημιουργία τουριστικών επιχειρήσεων. Οι επενδύσεις στην Αλβανία αφορούν ισοροπημένα όλους τους κλάδους, παρότι, όπως αναφέρθηκε ήδη, ο αριθμός τους είναι πολύ χαμηλός.

2. Νέες θέσεις απασχόλησης

Το δεύτερο μέγεθος που μελετάται είναι οι νέες θέσεις εργασίας κατά περιφέρεια και κλάδο. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον πίνακα 3.4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4
ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										ΣΥΝΟΛΟ
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Αττικής	17	349	1811	692	91	272	183	443	40	588	4486
Κεντρικής Ελλ.	104	1239	1427	127	35	450	•5	0	0	5	3446
Πελοποννήσου	40	699	274	137	0	422	1	5	0	23	1601
Δυτικής Ελλάδος	107	794	396	56	10	173	0	0	0	70	1606
Ιονίων Νήσων	18	124	44	31	2	364	0	0	0	0	583
Ηπείρου	209	255	99	9	0	224	0	2	0	9	807
Νοτίου Αιγαίου	24	145	149	35	19	1707	3	3	0	135	2220
Κρήτης	14	336	286	18	48	1207	24	11	0	30	1974
Θεσσαλίας	87	1281	837	79	0	322	15	0	0	42	2663
Κεντρ. Μακεδον.	33	3291	1838	419	40	770	35	66	0	69	6561
Δυτ. Μακεδονίας	0	536	414	11	0	25	3	3	0	21	1013
Αν. Μακ. -Θράκη	162	5303	3358	970	0	106	7	4	0	84	9994
Βορείου Αιγαίου	5	267	100	9	2	616	7	0	0	84	1090
Βαλκ.-Αλβανία	1189	5237	714	70	0	0	12	0	0	0	7222
ΣΥΝΟΛΟ	2009	19856	11747	2663	247	6658	295	537	40	1160	45266

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

Όπως έχει ήδη επισημανθεί από τις 45.266 νέες θέσεις εργασίας, οι 19.856 αφορούν τα μεταλλεία - ορυχεία, οι 11.747 τη βιομηχανία και ακολουθούν οι κατασκευές και ο πρωτογενής τομέας.

Οι Περιφέρειες Αν. και Κεντρ. Μακεδονίας και Θράκης συγκεντρώνουν τις περισσότερες νέες θέσεις απασχόλησης, με την Αλβανία να ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5
ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										ΣΥΝΟΛΟ
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Αττικής	0.85	1.76	15.42	25.99	36.84	4.09	62.03	82.50	100.00	50.69	9.91
Κεντρικής Ελλ.	5.18	6.24	12.15	4.77	14.17	6.76	1.69	0.00	0.00	0.43	7.61
Πελοποννήσου	1.99	3.52	2.33	5.14	0.00	6.34	0.34	0.93	0.00	1.98	3.54
Δυτικής Ελλάδος	5.33	4.00	3.37	2.10	4.05	2.60	0.00	0.00	0.00	6.03	3.55
Ιονίων Νήσων	0.90	0.62	0.37	1.16	0.81	5.47	0.00	0.00	0.00	0.00	1.29
Ηπείρου	10.40	1.28	0.84	0.34	0.00	3.36	0.00	0.37	0.00	0.78	1.78
Νοτίου Αιγαίου	1.19	0.73	1.27	1.31	7.69	25.64	1.02	0.56	0.00	11.64	4.90
Κρήτης	0.70	1.69	2.43	0.68	19.43	18.13	8.14	2.05	0.00	2.59	4.36
Θεσσαλίας	4.33	6.45	7.13	2.97	0.00	4.84	5.08	0.00	0.00	3.62	5.88
Κεντρ. Μακεδον.	1.64	16.57	15.65	15.73	16.19	11.57	11.86	12.29	0.00	5.95	14.49
Δυτ. Μακεδονίας	0.00	2.70	3.52	0.41	0.00	0.38	1.02	0.56	0.00	1.81	2.24
Αν. Μακ. -Θράκη	8.06	26.71	28.59	36.43	0.00	1.59	2.37	0.74	0.00	7.24	22.08
Βορείου Αιγαίου	0.25	1.34	0.85	0.34	0.81	9.25	2.37	0.00	0.00	7.24	2.41
Βαλκ.-Αλβανία	59.18	26.37	6.08	2.63	0.00	0.00	4.07	0.00	0.00	0.00	15.95
ΣΥΝΟΛΟ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους σ.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

Από τον πίνακα 3.5 φαίνεται, ότι οι περισσότερες θέσεις εργασίας δημιουργούνται στην Ανατ. Μακεδονία και Θράκη, ενώ δεύτερη στη σειρά βρίσκεται η Αλβανία, ένδειξη, ότι οι επενδύσεις σε αυτή την περιοχή δημιουργούν πολλές νέες θέσεις εργασίας, αξιοποιώντας προφανώς το χαμηλό κόστος εργασίας, που είναι και το συγκριτικό πλεονέκτημα αυτής της περιοχής. Σε καλή κατάταξη βρίσκονται η Κεντρική Μακεδονία, η Αττική και η Κεντρική Ελλάδα. Το επί πλέον πλεονέκτημα που έχουν οι προαναφερθείσες ελληνικές Περιφέρειες είναι, ότι συγκεντρώνουν τις νέες θέσεις κυρίως στα ορυχεία, στη βιομηχανία και στη βιοτεχνία. Για την Αλβανία η μεγαλύτερη συγκέντρωση είναι στον πρωτογενή τομέα. Καλή διάρθρωση παρουσιάζουν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Αττικής, με συμμετοχή σε όλους σχεδόν τους κλάδους, και με μιά διαφορά μεταξύ τους, ότι ενώ στην πρώτη η απασχόληση τείνει να δημιουργείται στον δευτερογενή τομέα, στην δεύτερη τείνει να δημιουργείται στον τριτογενή τομέα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6
ΚΛΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΛΑΔΟΙ										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	ΣΥΝΟΛΟ
Αττικής	0.38	7.78	40.37	15.43	2.03	6.06	4.08	9.88	0.89	13.11	100.00
Κεντρικής Ελλ.	3.02	35.95	41.41	3.69	1.02	13.06	0.15	0.00	0.00	0.15	100.00
Πελοποννήσου	2.50	43.66	17.11	8.56	0.00	26.36	0.06	0.31	0.00	1.44	100.00
Δυτικής Ελλάδος	6.66	49.44	24.66	3.49	0.62	10.77	0.00	0.00	0.00	4.36	100.00
Ιονίων Νήσων	3.09	21.27	7.55	5.32	0.34	62.44	0.00	0.00	0.00	0.00	100.00
Ηπείρου	25.90	31.60	12.27	1.12	0.00	27.76	0.00	0.25	0.00	1.12	100.00
Νοτίου Αιγαίου	1.08	6.53	6.71	1.58	0.86	76.89	0.14	0.14	0.00	6.08	100.00
Κρήτης	0.71	17.02	14.49	0.91	2.43	61.14	1.22	0.56	0.00	1.52	100.00
Θεσσαλίας	3.27	48.10	31.43	2.97	0.00	12.09	0.56	0.00	0.00	1.58	100.00
Κεντρ. Μακεδον.	0.50	50.16	28.01	6.39	0.61	11.74	0.53	1.01	0.00	1.05	100.00
Δυτ. Μακεδονίας	0.00	52.91	40.87	1.09	0.00	2.47	0.30	0.30	0.00	2.07	100.00
Αν. Μακ. -Θράκη	1.62	53.06	33.60	9.71	0.00	1.06	0.07	0.04	0.00	0.84	100.00
Βορείου Αιγαίου	0.46	24.50	9.17	0.83	0.18	56.51	0.64	0.00	0.00	7.71	100.00
Βαλκ.-Αλβανία	16.46	72.51	9.89	0.97	0.00	0.00	0.17	0.00	0.00	0.00	100.00
ΣΥΝΟΛΟ	4.44	43.87	25.95	5.88	0.55	14.71	0.65	1.19	0.09	2.56	100.00

ΠΗΓΗ: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, επεξεργασία από τους α.

0. Γεωργία, δάση, αλιεία

2. Βιομηχανία

4. Ηλεκτρικό ρεύμα, ενέργεια, νερό

6. Εμπόριο

8. Τράπεζες, ασφάλειες

1. Ορυχεία, μεταλλεία

3. Βιοτεχνία

5. Κατασκευές

7. Μεταφορές, επικοινωνίες

9. Υπηρεσίες υγιεινής, εκπαίδευσης, διοίκ. κ.λ.

Αντίθετα στις νησιωτικές Περιφέρειες καθώς επίσης στην Ήπειρο, στην Θεσσαλία και στην Πελοπόννησο, πέρα από το ότι οι νέες θέσεις εργασίας είναι λιγότερες σε αριθμό, έχουν το χαρακτηριστικό, ότι συγκεντρώνονται κυρίως στον τριτογενή τομέα για τις νησιωτικές και στον πρωτογενή τομέα για τις ηπειρωτικές περιφέρειες.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στους αναπτυξιακούς νόμους αφορούν κατά προτεραιότητα τους κλάδους ορυχεία - μεταλλεία και βιομηχανία - βιοτεχνία και έπειτα τους κλάδους τουρισμός και γεωργία.

2. Χαρακτηρίζονται από το μικρό τους μέγεθος, γεγονός που αναδεικνύει την σημασία που έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

3. Συγκεντρώνονται στις Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας και Αν. Μακεδονίας και Θράκης, όπου παρουσιάζεται και σημαντική συγκέντρωση στους δυναμικούς κλάδους (βιομηχανία, βιοτεχνία, ορυχεία). Η ανάλυση που προηγήθηκε σχετικά με την συμβολή των κινήτρων στην περιφερειακή ανάπτυξη επιβεβαιώνει το σχετικό προβάδισμα της Κεντρικής Μακεδονίας και το δυναμισμό γενικότερα της Βόρειας Ελλάδος στη δεκαετία του '90.

4. Οι νησιωτικές Περιφέρειες εμφανίζουν μονομερή εξειδίκευση στον τριτογενή τομέα, και ειδικότερα στον τουρισμό.

5. Οι υπόλοιπες ηπειρωτικές Περιφέρειες της Ηπείρου, Θεσσαλίας και Πελοποννήσου εμφανίζουν συγκέντρωση στους παραδοσιακούς κλάδους (κυρίως πρωτογενή τομέα) και η συμμετοχή τους στη γενική κατάταξη είναι σχεδόν πάντοτε χαμηλή.

6. Τα επενδυτικά σχέδια που γίνονται στην Αλβανία, είναι λίγα στον αριθμό, έχουν καλή διάρθρωση και αφορούν κυρίως τους κλάδους ορυχεία - μεταλλεία, βιομηχανία και γεωργία. Δημιουργούν πολλές νέες θέσεις εργασίας αφού αξιοποιούν το συγκριτικά χαμηλό κόστος εργασίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αθανασόπουλος Κ., ΓΕ. (1995). *Το θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης. Τόμ. Β', Αθήνα, 1995.*

Αθανασόπουλος Κ., ΓΕ. (1993). *Τα Χρηματοδοτικά Κίνητρα στο Θεσμικό Πλαίσιο της Περιφερειακής Ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αθήνα.*

Δεληθέου Β. (1996). *Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα, Αθήνα.*

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (1988). *Απογραφή Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας και άλλων Δραστηριοτήτων, Αθήνα.*

Κόνσολας Ν. (1983). *Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική. Αθήνα.*

Konsolas N., et al. (1993). *Regional Prospects in Greece, A GREMI-EEC Research Project, Athens.*

Τράπεζα της Ελλάδος (1995). *Έκθεση του Διοικητή για το έτος 1994. Αθήνα.*

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας (1996). *Εθνικοί Λογαριασμοί. Τμήμα Ιδιωτικών Επενδύσεων.*

Φέτση Α. (1994). *Οι Μικρο-μεσαίες Επιχειρήσεις στην Ελληνική Οικονομία, Αθήνα.*

Vanhove N. - Klaassen L., 1987. *Regional Policy: a European Approach, Avebury.*

Douglas Yuill, Kevin Allen, John Bachtler, Keith Clement and Fiona Wishlade, *European Regional Incentives 1994-5, The European Policies Research Centre, 14th edition, University of Strathclyde. Bowker-Saur Publications, UK.*

Οι συγγραφείς ευχαριστούν και από την θέση αυτή τους Β. Καζάξη για τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων και Πρ. Γκογιάννο για την χρησιμοποίηση μέρους του αρχείου του.